

MUNI
LAW

Úvod do mezinárodního a evropského práva

Doc. JUDr. David Sehnálek, Ph.D.
david@sehnalek.cz

Obsah přednášky

Prameny práva EU

Otázky:

- Jak EU dosahuje cíle, pro které byla založena?
- Jaké právní nástroje za tím účelem používá?
- Zajímají nás tyto nástroje (hledisko jednotlivce, hledisko státu/úředníka)

Evropská unie vs. právo

– Terminologie

- Dříve - právo ES = komunitární právo = právo býv. 1. pilíře EU – snaha zdůraznit jeho specifické vlastnosti

– EU = produkt práva

- právo – integrační nástroj

– Evropská unie používá 2 metody regulace:

1. samostatná unijní úprava (**nařízení**) – paralelně s vnitrostátním právem
2. určování obsahu vnitrostátní úpravy (**směrnice**)

– EU tedy vytváří právo a to má zvláštní vlastnosti

- subjektem je i jednotlivec
- vztah mezi EU a čl. st. je určen právem EU!

Akty Unie - sekundární právo EU

- Vzniká činností orgánů EU
- Čl. 288 SFEU (dříve 249 SES):
 - Pro výkon pravomocí Unie přijímají orgány nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska.
 - **Nařízení** má obecnou působnost. Je vážné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.
 - **Směrnice** je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.
 - **Rozhodnutí** je závazné v celém rozsahu. Pokud jsou v něm uvedeni ti, jimž je určeno, je závazné pouze pro ně.
 - **Doporučení** a **stanoviska** nejsou závazná.

Nariadení

- vydáva: R, R + EP, K, ECB
- charakteristika:
 - Unijní charakter
 - Přímá použitelnost (aplikovatelnost)
- paralelní úprava existující vedle vnitrostátního práva – unifikace!
- tam, kde je potřeba jednotné úpravy

NAŘÍZENÍ č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství

RADA EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na článek 217 Smlouvy, podle nějž pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Společenství stanoví Rada jednomyslně, aniž jsou tím dotčena pravidla obsažená v jednacím řádu Soudního dvora;

vzhledem k tomu, že každý ze čtyř jazyků, v nichž je sepsána Smlouva, je uznáván za úřední jazyk v jednom nebo více členských státech Společenství,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Úředními a pracovními jazyky orgánů Unie jsou angličtina, bulharština, čeština, dánština, estonština, finština, francouzština, irština, italština, litevština, lotyšština, maďarština, maltština, němčina, nizozemština, polština, portugalská, rumunština, řečtina, slovenština, slovinština, španělština a švédština.

Článek 2

Texty zasílané orgánům členským státem nebo osobou podléhající jurisdikci členského státu se sepisují v jednom z úředních jazyků dle volby odesílatele. Odpověď se podává v témže jazyce.

Článek 3

Texty zasílané orgánem členskému státu nebo osobě podléhající jurisdikci členského státu se sepisují v jazyce tohoto členského státu.

Článek 4

Nařízení a jiné texty obecného dosahu se sepisují v úředních jazycích.

Článek 5

Úřední věstník Evropské unie vychází v úředních jazycích.

Článek 6

Orgány mohou stanovit podrobnosti o užívání jazyků svými vnitřními předpisy.

Článek 7

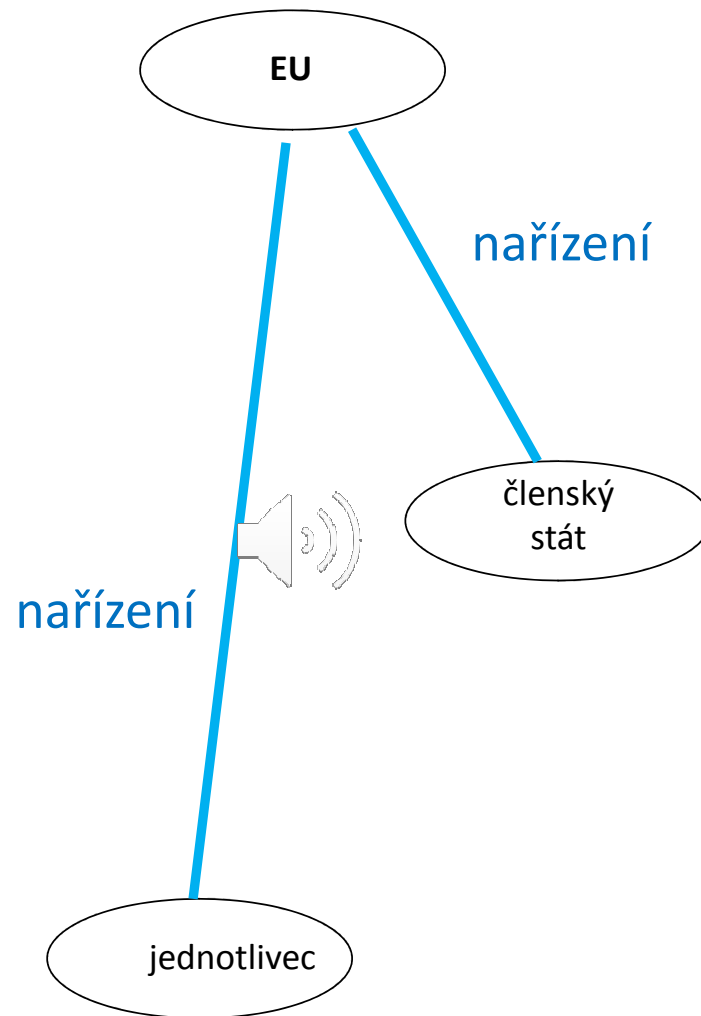
Užívání jazyků v řízení před Soudním dvorem stanoví jeho jednací řád.

Článek 8

V případě členských států, které mají více úředních jazyků, se používání jazyků stanoví na žádost dotyčného státu podle obecných pravidel vyplývajících z právních předpisů tohoto státu.

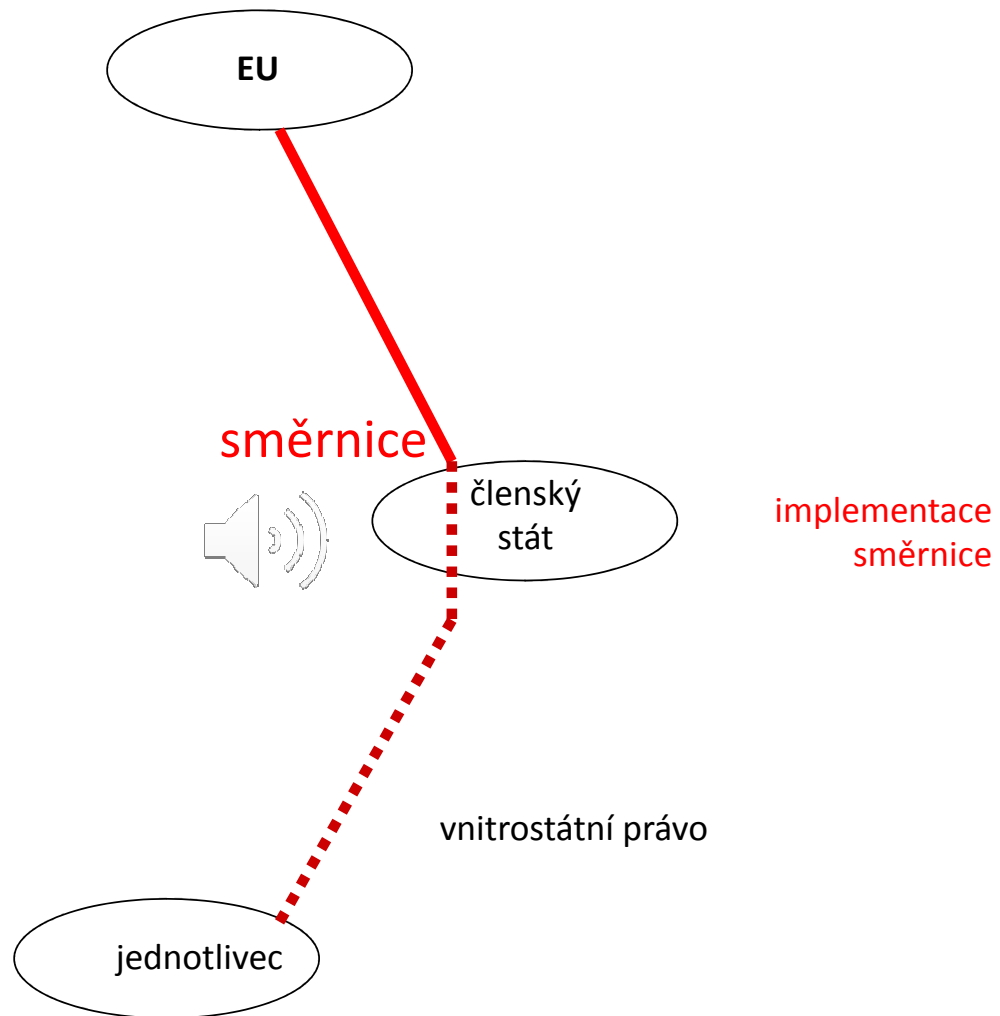
Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice

- Vydává: R, R+ EP, K
- cíl směrnice harmonizace práva
- zohlednění národních specifik
- směrnice automaticky „nenahrazuje“ národní právní předpis, členské státy jsou povinny upravit své národní právo podle ustanovení Společenství
- implementace vs. transpozice
- OT1 - vnitrostátní ekvivalent?
- OT2 – může jednotlivec porušit směrnici?
- Výhody:
 - Snazší přijmout tuto formu úpravy
 - Členským státům je ponechána jejich vnitrost. úprava

Směrnice Rady 76/207/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy ...

vzhledem k tomu, že ...,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1 ... vynechány

Článek 6

Členské státy zavedou do svého právního řádu nezbytná opatření, aby umožnily každé osobě, která se cítí poškozena nedodržením zásady rovného zacházení ve smyslu článků 3, 4 a 5, domáhat se nápravy soudní cestou případně poté, co se obrátila na jiné příslušné orgány.

Článek 7

Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření na ochranu pracovníků před propouštěním, které je reakcí zaměstnavatele na stížnost podanou na úrovni podniku nebo soudní žalobu usilující o dodržování zásady rovného zacházení.

Článek 8

Členské státy zajistí, aby předpisy přijaté k provedení této směrnice a odpovídající předpisy, které jsou již platné, byly oznámeny zaměstnancům všemi odpovídajícími prostředky, například oznámením na jejich pracovišti.

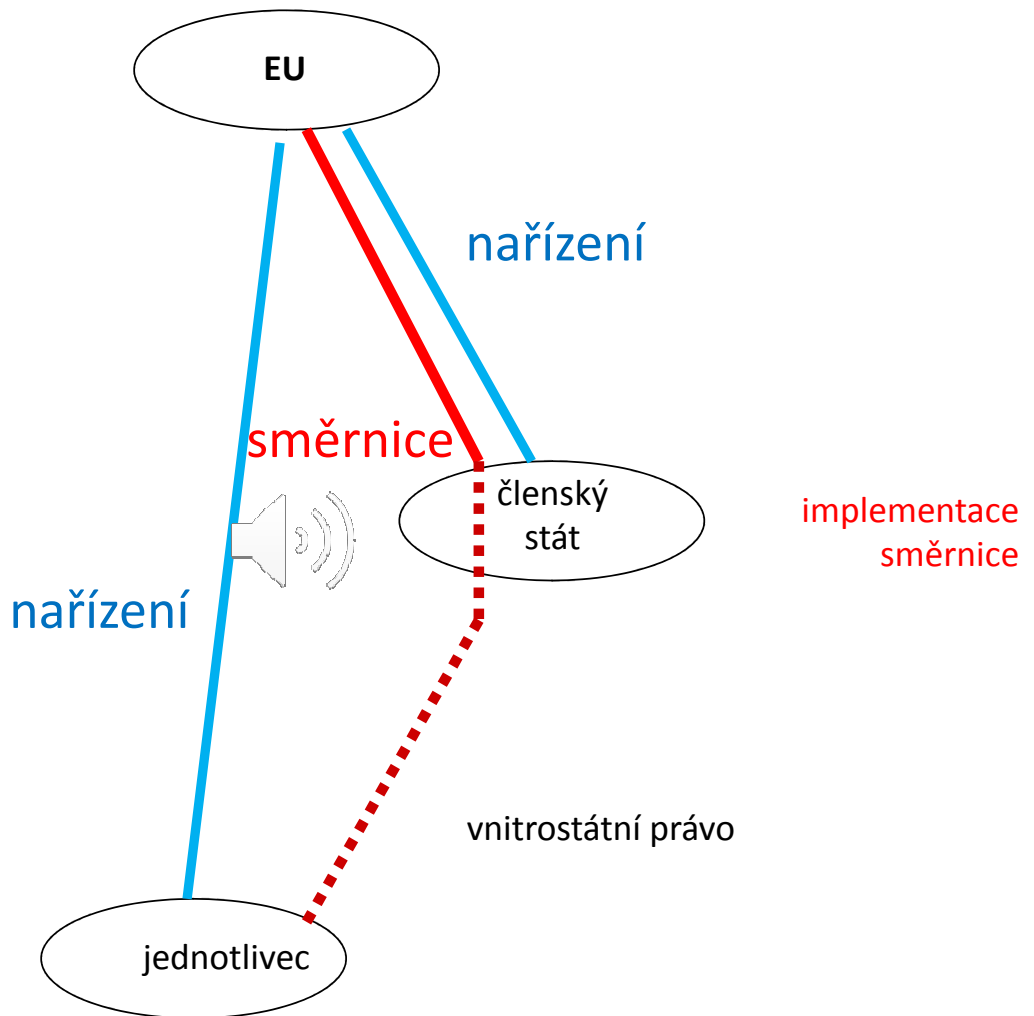
Článek 9

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do třiceti měsíců po jejím oznámení a neprodleně o nich uvědomí Komisi. ... vynechány

Článek 11 Tato směrnice je určena členskými státy.

Příklad implementace

- směrnice 7/97/ES: Článek 6 - Právo odstoupit od smlouvy
 - 1. V případě jakékoli smlouvy uzavřené na dálku musí být spotřebiteli poskytnuta lhůta alespoň sedmi pracovních dnů, v rámci které může od smlouvy odstoupit bez sankcí a bez uvedení důvodu. Jedinou platbou, která může být po spotřebiteli požadována, jsou skutečně vynaložené náklady spojené s vrácením zboží.
- český občanský zákoník: § 53
 - (7) Byla-li smlouva uzavřena při použití prostředků komunikace na dálku, má spotřebitel právo od smlouvy odstoupit bez uvedení důvodu a bez jakékoliv sankce do 14 dnů od převzetí plnění...
 - (10) Uplatní-li spotřebitel právo na odstoupení od smlouvy podle odstavce 7, má dodavatel právo pouze na náhradu skutečně vynaložených nákladů spojených s vrácením zboží. Dodavatel je zároveň povinen vrátit spotřebiteli zaplacené finanční částky nejpozději do 30 dnů od odstoupení.

Směrnice nebo nařízení?

- Sekundární právní akt č. XX byl přijat za účelem nahrazení individuálních kontrolních knížek nahrávacím zařízením, nazývaným tachograf (zapisovač jízdy), určeným pro silniční dopravu. V preambuli sekundárního právního aktu XX je řečeno, že toto zařízení automaticky zaznamenává jízdní dobu a další ukazatele jízdy vozidla, jako jsou rychlost nebo ujetá vzdálenost. Jeho instalace a použití je povinné k zajištění jednotné a účinné kontroly pracovní doby posádek vozidel a zlepšení cestovní bezpečnosti, aniž by tím bylo bráněno volnému pohybu vozidel v rámci EU nebo porušovány podmínky hospodářské soutěže. Sekundární právní akt č. XX požaduje zavedení tachografů v různých časových horizontech pro různé třídy vozidel. Čl. 4 tohoto právního aktu zavádí povinné tachografy od 1.1.2003. K zajištění dodržování těchto povinností stanovuje článek 23 odst. 1 právního aktu XX následující:
„členské státy mají povinnost v řádném čase a po konzultaci s Komisí přijmout takové zákony, nařízení nebo správní opatření, které jsou nezbytné pro implementaci tohoto právního aktu. Tato opatření mezi jiným zahrnují reorganizaci, procesní pravidla a zajištění vykonatelnosti kontrol týkajících se dodržování používání tachografů, a sankce za porušení těchto povinností.“

Směrnice nebo nařízení?

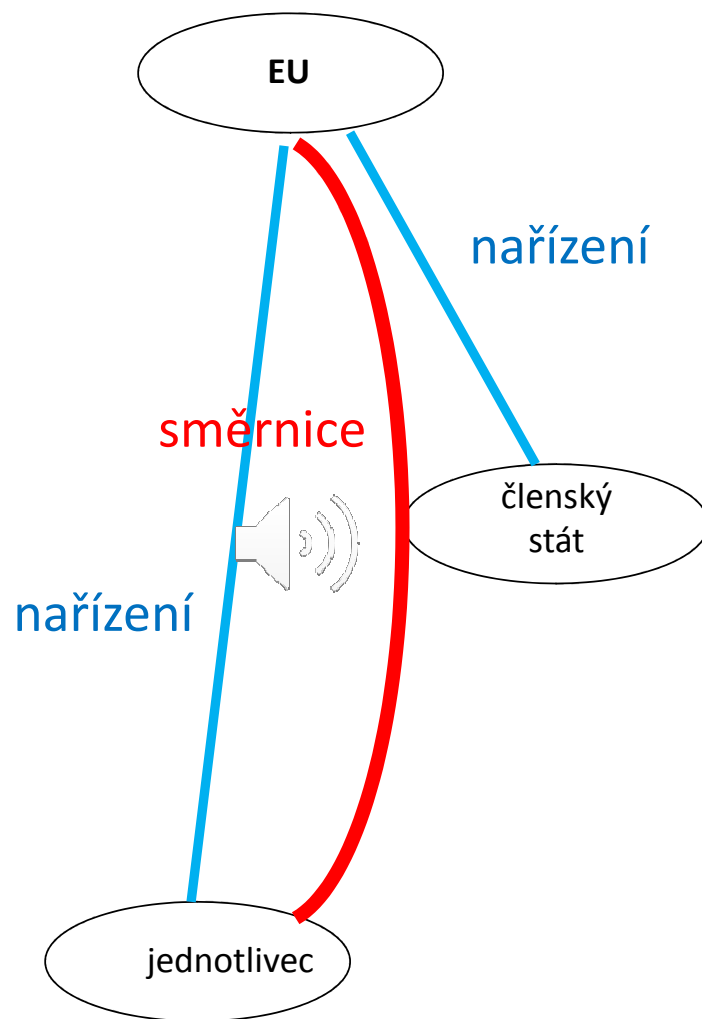
- Právní akt YY stanovuje: *„Členské státy zajistí prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů důvěrný charakter sdělení přenášených pomocí veřejné komunikační sítě a veřejně dostupných služeb elektronických komunikací a s nimi souvisejících provozních údajů.“*

Stát směrnici neprovede

– možné důsledky:

- porušení povinnosti – řízení dle čl. 258 SFEU (dříve 226 SES)
- přímý účinek
- nepřímý účinek
- odpovědnost za škodu

Povinná literatura

- TÝČ, V. Úvod do mezinárodního a evropského práva
- Alternativně lze též použít:
 - TÝČ, V. (2017). Základy práva Evropské unie pro ekonomy. 7. přepracované a aktualiz. Praha: Leges.
 - kapitola IV.1 (Pojem práva Evropské unie) – str. 80-82
 - kapitola IV.3 (Akty orgánů Unie) – str. 85-92

Doporučená literatura

- TOMÁŠEK, M., TÝČ, V. a kol. Právo Evropské unie. 2. vyd. Praha: Leges, 2017. Student. ISBN 978-80-7502-184-7
- [Smlouva o Evropské unii](#)
- [Smlouva o fungování Evropské unie](#)
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aai0032>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:I14522>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:I14527>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:ai0036>
- <https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/recommendations.html>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:4334147>